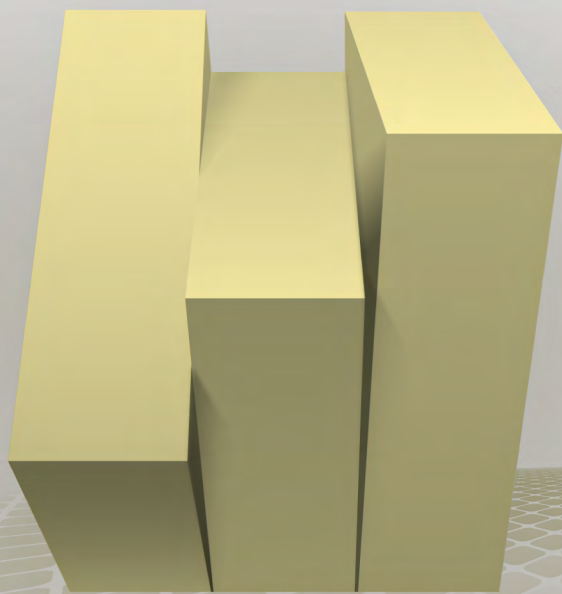

РІЧНИЙ ЗВІТ 2013

Фонд «Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва»

Ірина БЕКЕШКІНА,
директор Фонду
«Демократичні ініціативи
імені Ілька Кучеріва»

**«Пріоритети та цілі
Фонду не змінилися,
тільки форми діяльності
стали іншими»**

Рік 2013-й був складним і суперечливим. З одного боку, влада проголосила курс на європейську інтеграцію, і Верховна Рада почала ухвалювати закони, що були необхідні для виконання умов ЄС, з тим щоб підписати Угоду про асоціацію. З іншого боку – в країні продовжувався процес згортання демократії і зосередження усієї повноти влади в одних руках – руках Президента Віктора Януковича, який підпорядкував собі усі інші гілки влади – законодавчу, виконавчу, судову. Обмежувалася свобода слова у ЗМІ, вводилась цензура, нечувано розквітла корупція, що пронизала усі клітини суспільного організму.

Громадяни все більше втрачали довіру до всіх без винятку інститутів влади, в тому числі й до правоохоронної системи. Водночас зростала довіра населення до ЗМІ і громадських організацій, які в цих складних умовах мали перебрати на себе місію зосередження демократичних сил країни у боротьбі за європейську перспективу країни. Особливістю року стали посилені процеси об'єднання громадських організацій, створення коаліцій і спільна діяльність, спрямована насамперед у двох напрямках – як протидія згортання демократичних процесів та боротьба за те, щоб умови ЄС були виконані і Україна підписала у Вільносі Угоду про асоціацію з ЄС.

Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» був активним учасником цих процесів, відіграючи свою роль і виконуючи свою місію. Важливим здобутком Фонду у 2013 році стало утворення Громадського соціологічного консорціуму у співпраці з нашими постійними партнерами – Київським міжнародним інститутом соціології та Центром ім. Разумкова. Фонд став соціологічним сервісним центром для інших громадських організацій та аналітичних центрів, які дістали змогу отримувати інформацію та аналітичні матеріали, потрібні їм для більш плідної роботи. Фонд активно працював із ЗМІ, ставши, мабуть, основним джерелом новин про громадську думку в країні. Важливою складовою аналітичної роботи був випуск щотижневого аналізу подій «Україна в фокусі», в тому числі й англійською мовою, що надало змогу нашим закордонним партнерам – ЗМІ, міжнародним організаціям, посольствам – мати оперативне джерело аналітичної інформації.

Зазвичай ефективність діяльності аналітичних центрів прийнято вимірювати впливом на ухвалення державних рішень. Проте бувають ситуації, коли важливо не допустити ухвалення певних рішень. І ми можемо поставити собі в заслугу, що разом із іншими громадськими організаціями та студентськими союзами не допустили ухвалення Верховною Радою підготовленого Міністерством освіти Закону про вищу освіту – реакційного і антидемократичного, що відкрив би широкі двері корупції у сфері вищої освіти.

Важливим напрямом нашої роботи були, звичайно, євроінтеграційні процеси. І тут вже традиційною є наша співпраця зі східноєвропейськими колегами, що можуть поділитися досвідом вступу їхніх країн до європейської спільноти, показати, як долати труднощі і яких переваг може набути країна від свого членства в ЄС.

Відмова Віктора Януковича від підписання у Вільносі Угоди про асоціацію з ЄС та усі подальші події – Майдан, ескалація насильства, репресії проти учасників протесту – усе це радикально змінило Україну, де перед цим фактично був встановлений диктаторський режим. За цих умов перед громадськими організаціями руба постало питання щодо пріоритетів їхньої діяльності та нових завдань. У нас, Фонду «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва», пріоритети та цілі не змінилися – рух до демократії та європейської і єв-

роатлантичної інтеграції – тільки форми діяльності, звісно, стали іншими.

Важливим внеском Фонду стали соціологічні дослідження, проведені на Майдані у співпраці з нашими партнерами з Київського міжнародного інституту соціології – «Майдан-мітинг» та «Майдан-табір». Результати цих досліджень, проведених з дотриманням усіх канонів соціологічних опитувань, чітко показали соціально-демографічний склад учасників Майдану, основні причини, що вивели людей на Майдан, та їхні вимоги. Це дослідження широко розповсюджувалося у ЗМІ, було перекладене різними мовами і змогло доказово спростувати маніпуляції, що їх активно насаджували провладні українські ЗМІ та медіа Росії щодо Майдану та його учасників.

Рік 2013-й закінчився, а 2014-й – розпочався із більш ніж сотисячного мітингу на Майдані незалежності, де понад сто тисяч людей зустрічали Новий рік гімном України. Ми не знаємо, що нам принесе рік наступний. Проте рік минулий довів, що в Україні достатньо громадян, які готові обстоювати європейські цінності – демократії, гідності, свободи – навіть ціною власного життя. І ми докладемо максимум зусиль, щоб наша країна стала демократичною і європейською.

Ілько КУЧЕРІВ,
засновник Фонду
«Демократичні ініціативи»

**«Вірю, що люди можуть
і повинні змінювати світ
на краще»**

Ілько Кучерів – засновник Фонду «Демократичні ініціативи» – був одним із тих незвичайних людей, котрі пройшли через боротьбу України за незалежність, що міцно закріпило її місце у спільноті демократичних націй. Він мріяв бачити Україну незалежною та європейською, заможною та демократичною і з натхненням громадянина особисто робив все для того, щоб зробити світ кращим.

Ілько був також відомий колу друзів і широкій громадськості своєю послідовною позицією у відстоюванні національних цінностей. У своїй роботі він більше покладався на західний досвід, запровадження європейських і євроатлантичних цінностей, утвердження демократичних стандартів життя.

Об'єднуючи журналістів, експертів, політиків, дипломатів та активістів громадянського суспільства з кардинально різними поглядами навколо цивілізованого обговорення та дебатів щодо найгостріших тем та проблем сьогодення, він прагнув зробити «Демократичні ініціативи» потужним аналітичним центром, який продукував би оригінальні дослідження і навчальні програми, здійснював би вплив на політиків, громадську думку з широкого кола питань – права, безпеки, демократичних свобод та процесів.

Він залишив світ 2010 року, маючи далекосяжні плани щодо діяльності своєї фундації, думаючи над уроками та перспективами двадцяти років демократичного розвитку України.

Про фонд

Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» – аналітична і просвітницька організація, яка ставить своєю метою розбудову української держави, демократії, ринкової економіки та повної інтеграції України в європейські та євроатлантичні структури.

Сьогодні Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» належить до провідних в Україні think tank, який концентрує свою діяльність на виробленні аргументованих пропозицій для інстанцій, які ухвалюють рішення, а також для громадськості у царині демократичної трансформації України та її інтеграції у спільноту європейських демократій.

Нині керівником Фонду є кандидат філософських наук, соціолог **Ірина Бекешкіна**.

Фонд був заснований 1992 року, а 2010-го названий ім'ям фундатора і першого директора фонду Ілька Кучеріва (1955–2010), який зробив вагомий внесок у становлення України як демократичної держави, розвиток української соціології та громадянського суспільства.

Місія фонду полягає в наданні підтримки Україні у процесі її переходу до повної функціональної демократії, кращого державного врядування, ринкової економіки та розвитку демократичного суспільства в державі.

«Демініціативи» працюють у таких напрямках:

- дослідження та аналіз громадської думки;
- дослідження та аналіз думки експертів;
- моніторинг електоральних процесів та екзит-полю;
- написання аналітичних і рекомендаційних матеріалів з нагальних проблем демократичного розвитку України;
- інформування громадськості щодо політичного процесу в Україні та її зовнішньополітичних пріоритетів за результатами опитування громадської думки;
- проведення досліджень, інформаційних кампаній та вироблення рекомендацій з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України;
- поширення результатів своїх соціологічних та аналітичних досліджень серед політиків, лідерів громадянського суспільства, публічних діячів, ключових діячів уряду та громадськості, журналістів та науковців;
- покращення рівня професіоналізму та обізнаності політичних лідерів, журналістів, та політологів в Україні;
- забезпечення спілкування між політичними аналітиками України та аналітиками демократичних країн, зміцнення співпраці між українськими та міжнародними аналітичними центрами.

Фонд «Демократичні Ініціативи імені Ілька Кучеріва» – найперша громадська організація, яка ще на початку своєї діяльності виконувала роль посередника між дослідниками громадської думки та самою громадськістю, аналізуючи та презентуючи суспільству громадську думку українського населення щодо гострих соціальних проблем. Згодом «ДІ» внесли опитування громадської думки в політичний дискурс і були першими, хто почав активно вживати думку громадськості як аргумент для політичних дискусій.

Фонд «Демократичні ініціативи» сьогодні, згідно з даними Google, – один із найбільш цитованих в українських ЗМІ think tank. Ще з 2000 року ДІФ своєю діяльністю розпочав аналітично-дослідницький рух в Україні, ініціювавши проведення конференції «Аналітично-дослідницькі центри та уряд», заснувавши Інтернет-ресурс <http://intellect.org.ua> та ініціювавши «Діалог та співробітництво» між аналітично-дослідницькими центрами та урядом. У 2010 році Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» став членом міжнародної мережі аналітичних центрів PASOS, що істотно зміцнює його можливості

розвитку як think tank. Крім того, «ДІ» є членом Громадсько-консультативної ради при Міністерстві закордонних справ України, парламентської комісії з питань європейської інтеграції; членом експертної ради в межах української частини Комітету зі співпраці між Україною та ЄС.

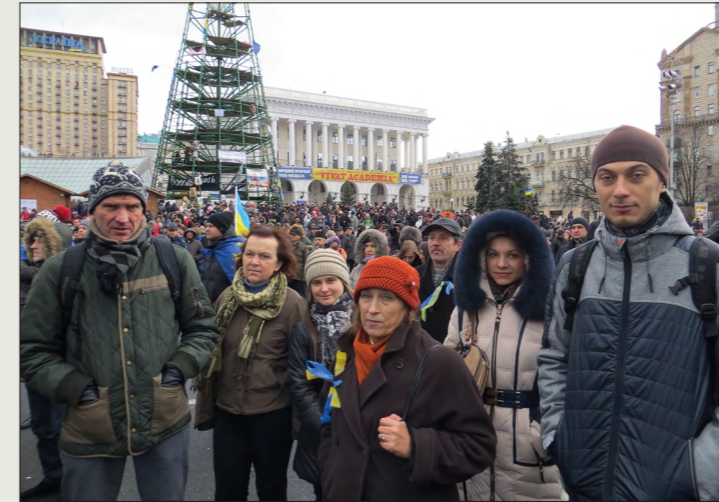
З Фондом «ДІ» співпрацюють відомі в Україні економісти, соціологи, політичні аналітики і журналісти, чії дослідження публікуються у ґрунтовних монографіях, регулярно використовуються в ЗМІ, добре відомі в академічному світі. Багатогранність досвіду його співробітників дає змогу Фондові «ДІ» аналізувати перетворення в Україні з різних точок зору, забезпечуючи інформацією високої якості.

У 2011–2012 роках Фонд пройшов тестовий аудит як учасник програми проекту UNITER, за результатами якого було здійснено Оцінку організаційної спроможності фундації.

А 2013 року «Демініціативи» пройшли міжнародний аудит Консалтингової компанії EBS.

«Демініціативи» мають два сайти: <http://www.dif.org.ua> <http://dif-exitpoll.org.ua> і водночас ведуть сторінки у відомих соціальних медіа для популяризації своїх ідей і проектів. В презентації результатів досліджень Фонд активно використовує інструменти мультимедіа, такі як відеоролики, презентації та інфографіку.

Працівники фонду

Співробітники фонду – колектив діяльних й ініціативних людей, які активно працюють задля перетворення ідей у дійсність.

Ірина Бекешкіна, директор Фонду

Світлана Барбелюк, виконавчий директор

Ольга Бондарчук, головний бухгалтер

Олексій Сидорчук, політичний аналітик

Марія Золкіна, політичний аналітик

Юлія Ільчук, соціолог-аналітик

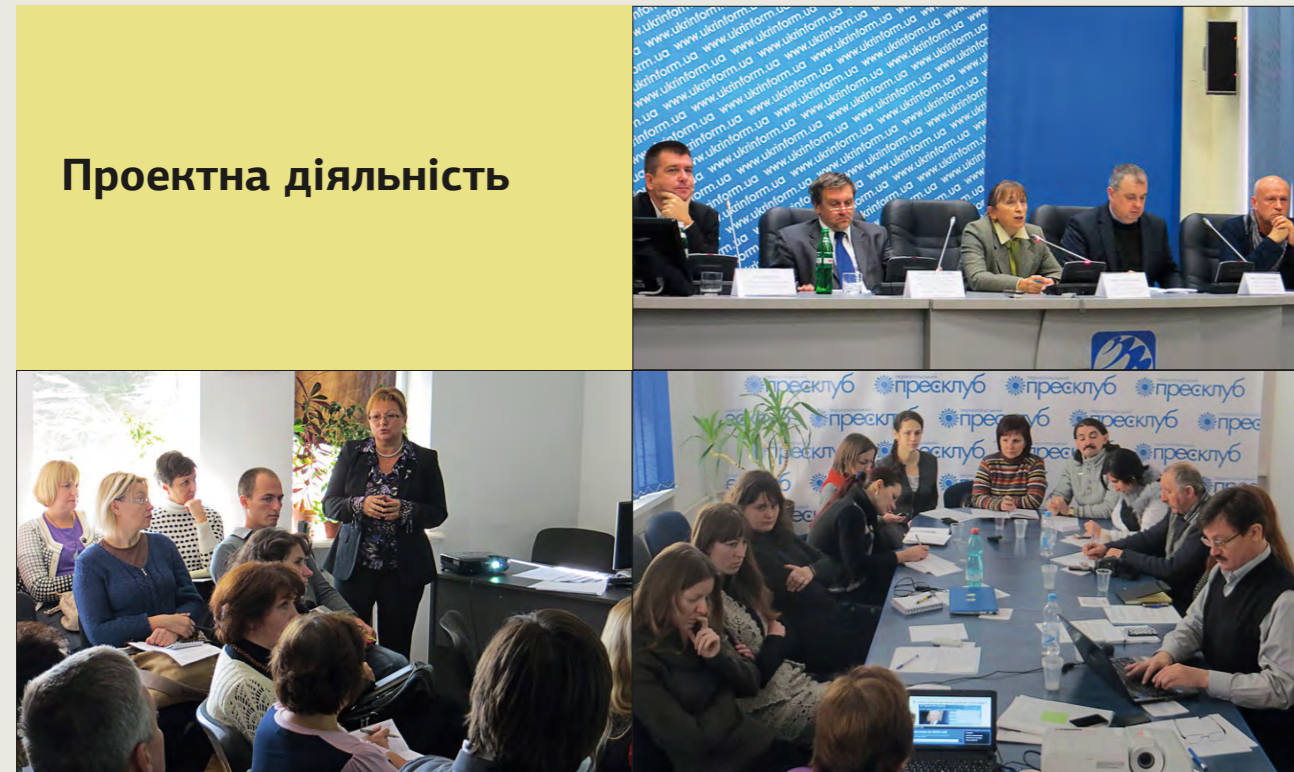
Ірина Філіпчук, редактор сайту

Юрій Горбань, прес-секретар

Віталій Довгич, головний редактор журналу «ЄвроАтлантика»

Людмила Казаневська, офіс-менеджер

Протягом 2013 року Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» реалізував 8 проектів.

У рамках проекту US Embassy «Відкритий діалог: ЗМІ, неурядові організації та державні інституції. Використання нових комунікативних можливостей» Фонд провів семінари в 7 містах України, а саме в Дніпропетровську, Сімферополі, Харкові, Донецьку, Чернівцях, Рівному та Києві, які відвідало загалом 213 учасників.

Під час семінару слухачі ознайомилися із тенденціями у розвитку комунікації між органами державної влади та місцевого самоврядування, медіа, НУО та громадянами; аналізом можливостей та загроз, що створює інформаційна революція; оглядом законодавства, що регулює взаємодію ЗМК та влади, доступ громадян до публічної інформації, публічність та підзвітність суспільству органів державної влади та місцевого самоврядування; методиками та навичками користування соціологічними даними; інструментами для налагодження та забезпечення ефективної комунікації в системі відносин влада-ЗМК-НУО-громадяни. Учасники семінарів високо оцінили надані їм знання та зазначи-

ли, що подібні тренінги слід проводити частіше.

За підтримки двох проектів IRF «Громадська думка як фактор впливу громадянського суспільства на прийняття рішень у державі» та MATRA «Громадський соціологічний консорціум. Створення соціологічного сервісного центру для потреб громадських організацій та медіа» Фонд створив Громадський соціологічний консорціум, до складу якого ввійшли Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва», Центр Разумкова та Київський міжнародний інститут соціології. Ці інституції мають значний досвід спільної роботи як під час проведення екзит-полів (починаючи з 2004 року), так і під час виборчих кампаній (зокрема – парламентської 2013 року), проводячи різноманітні опитування для громадських організацій та міжнародних фондів.

Особливістю Консорціуму є те, що зміст досліджень визначають громадські організації, які формують інформаційний запит та пропонують тематику опитувань. Діяльність Консорціуму не обмежуватиметься проведенням досліджень, а матиме на меті вироблення рекомендацій для

громадських організацій та проведення широкої консультативно-навчальної роботи.

У рамках проекту NED «Стимулювання діалогу на перехідні процеси» було проведено низку заходів, серед яких загальнонаціональні та експертні опитування, круглі столи та прес-конференції з суспільно важливих тем.

Фонд з 2008 року проводить загальнонаціональні опитування населення за підтримки Проекту USETI, визначаючи громадську думку з приводу зовнішнього незалежного оцінювання в Україні. Опитування дають змогу оцінити стан вищої освіти та систему вступу до вищих навчальних закладів України. 2013 року «Демініціативи» виконували й у 2014 році продовжать реалізацію проекту «Загальнонаціональне опитування про тестування в 2013–2014».

Спільно з Інститутом справ публічних (Польща) в рамках проекту IRF «Сприйняття України і українців у Польщі та Польщі і поляків в Україні» Фонд провів прес-конференцію «Польща і Україна. Погляд через кордон», на якій організації презентували результати дослідження та книгу «Польща – Україна. Поляки – Українці.

Погляд з-за кордону».

Завершено проекти Раст «Голос громадянина під час парламентських виборів 2012: громадська думка щодо виборчих питань та екзит-пол як гарантія вибору громадян» та Європейського Союзу «Національний екзит-пол 2012 та соціологічний моніторинг виборчої кампанії».

Дослідження Фонду

Український демократичний барометр – 2012

Аналітичний звіт

Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва»

Опитування

В 2013 році Фонд «Демократичні ініціативи» провів 6 експертних опитувань провідних українських політологів, соціологів, журналістів та керівників громадських організацій і 4 загальнонаціональні опитування населення України. Було також проведено два опитування учасників протесту на Майдані Незалежності під час Євромайдану. «Демініціативи» провели 13 прес-конференцій та 8 круглих столів.

Результати опитувань було представлено в форматі прес-релізів на різноманітних публічних заходах (прес-конференціях, круглих столах, телемостах тощо). До участі у цих заходах запрошувались провідні урядовці, експерти та громадські діячі України, впливові представники закордонних урядів, дипломатичного корпусу, міжнародних та громадських організацій, представників ЗМІ, створюючи в такий спосіб аналітичне середовище, яке зосереджується насамперед на процесах державотворення, національних інтересах, міжнародній співпраці та взаєморозумінні задля демократичного розвитку.

«Український демократичний барометр»

Систематизоване цілісне дослідження, де на основі експертних оцінок проаналізовано головні тренди розвитку у ключових сферах (демократичні інституції та демократичний процес; законодавство; захист і дотримання прав людини та медіа) та процесах, які відбулися протягом року, становить собою «Український демократичний барометр». На початку 2013 року «Демократичні ініціативи» підготували і видали черговий аналітичний звіт, присвячений політичним підсумкам 2012 року. Видання виходить двома мовами.

Дослідження Фонду

Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва»

Україна у фокусі

23 – 29 грудня

2013 року

«Україна у фокусі»

Налагоджуючи співпрацю з міжнародними партнерськими організаціями, «Демініціативи» провадять діяльність у двох напрямках: використовують досвід міжнародних організацій, аби тим самим вдосконалювати українську практику, проте водночас працюють над тим, аби був відкритий шлях для України назовні, щоби голос України був почутий і вона була знана у світі. Так, «Демократичні ініціативи» готують матеріали про Україну з України, які були б корисні міжнародному співтовариству – це щотижневий двомовний (укр.-англ.) інформаційно-аналітичний видання «Україна у Фокусі», яке дає регулярну оцінку стану якості демократії в Україні і періодично ознайомлює громадськість з експертними оцінками розвитку в таких сферах, як: демократичні інституції і правова держава; законодавство; захист та дотримання прав людини та меншин; незалежні медіа та медіа суспільного управління; міжнародна політика в євроінтеграційному та трансатлантичному аспектах.

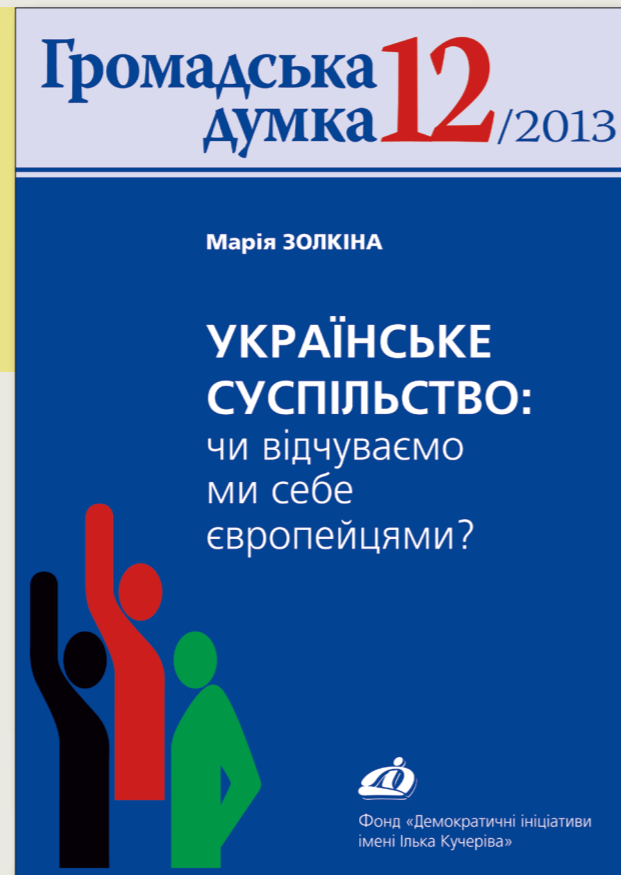
Тож Фонд «Демократичні ініціативи імені Іль-

ка Кучеріва» працює сьогодні як аналітичний центр, який продукує оригінальні дослідження і навчальні програми, здійснює вплив на політиків, громадську думку з широкого кола питань – права, безпеки, демократичних свобод та процесів.

Дослідження Фонду

Бюлетень «Громадська думка»

2013 року Фонд видав 13 чисел інформаційно-аналітичного видання «Громадська думка», в яких відображено актуальні тенденції в громадській думці населення України, інформування широкого загалу про динаміку настроїв українського народу щодо злободенних проблем становлення демократії та державності, коментарі експертів з актуальних питань та рекомендації щодо покращення ситуації у різних сферах суспільного життя.

Видання Фонду

Книга «Україна'2012: Політичний портрет» №39

Книжка містить у собі добірку експертних та загальнонаціональних опитувань, що їх провів Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» з виборчої тематики за 2012 рік, а також думки провідних експертів стосовно цих питань. Вона адресована соціологам, політологам, політикам, журналістам – усім тим, хто цікавиться та вивчає політичні процеси в Україні.

Видання Фонду

Книжка «Національний екзит-пол: парламентські вибори '2012»

Книжка містить результати опитування електорату на виході з виборчих дільниць під час виборів парламенту України 28 жовтня 2012 року. Вона адресована соціологам, політологам, політикам, журналістам – усім тим, хто займається проблемами соціологічного дослідження та проведення виборів як одного з головних механізмів демократичної системи.

Співвидання Фонду

ЄвроАтлантика

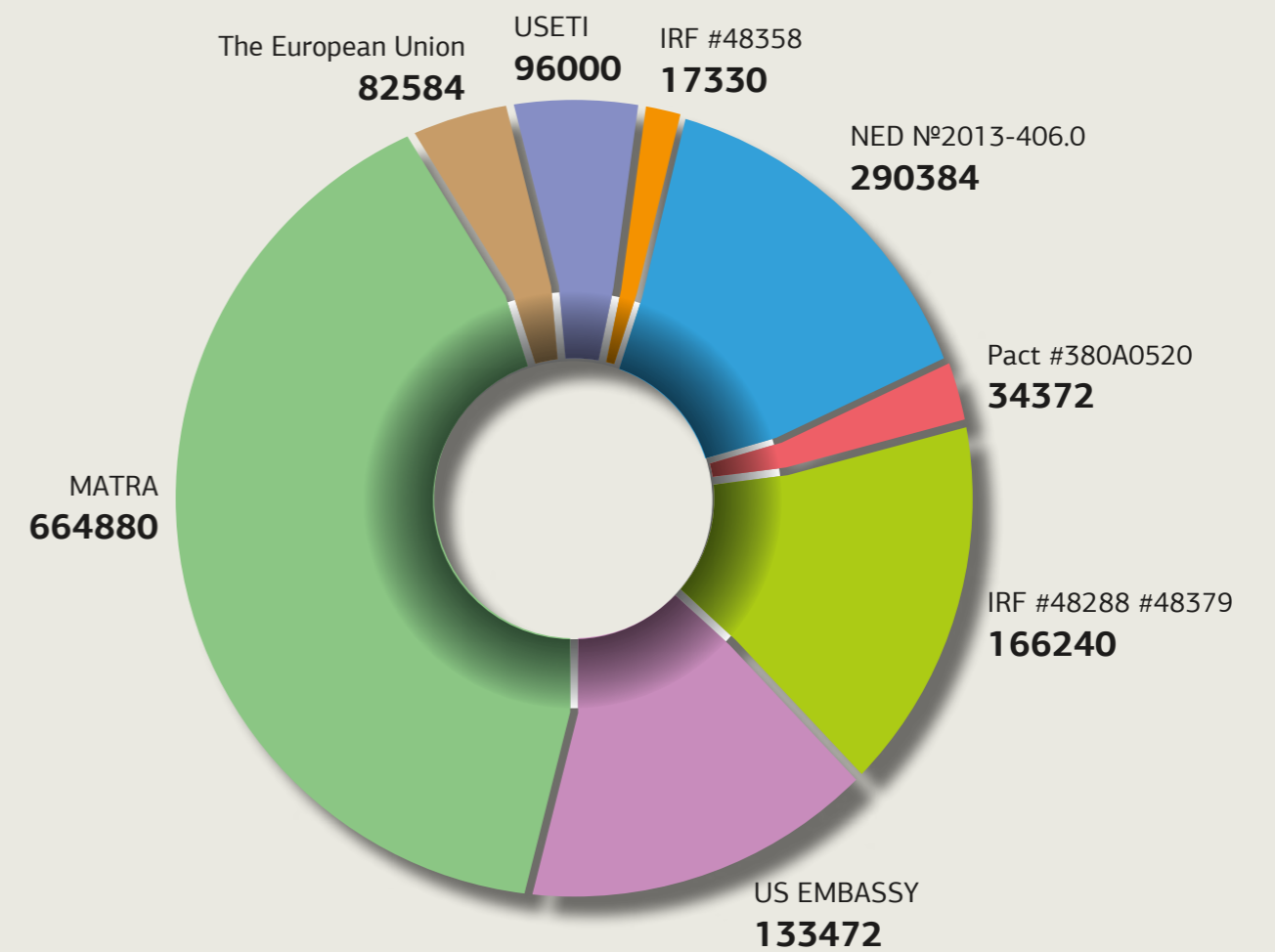
У співпраці з часописом «ЄвроАтлантика» в 2013 році було видано 2 номери журналу, в яких висвітлювалися результати опитувань, що їх проводив Фонд.

Фінансовий звіт (грн)

1	NED №2013-406.0. «Стимулювання діалогу на перехідні процеси» (01/05/2013 – 30/04/2014)	290 384,00
2	Раст #380A0520 «Голос громадянина під час парламентських виборів'2012: громадська думка щодо виборчих питань та екзит-пол як гарантія вибору громадян» (17/07/2012-16/02/2013)	34 372,00
3	IRF #48288 #48379 «Громадський соціологічний консорціум. Створення соціологічного сервісного центру для потреб громадських організацій та медіа» (01/10/2013-30/09/2014)	166 240,00
4	US EMBASSY «Відкритий діалог: ЗМІ, неурядові організації та державні інституції. Використання нових комунікативних можливостей» (05/07/2013-05/03/2014)	133 472,00
5	MATRA #«Громадська думка як фактор впливу громадянського суспільства на прийняття рішень у державі» (01/11/2013-30/08/2014)	664 880,00
6	The European Union. «Національний екзит-пол'2012 та соціологічний моніторинг виборчої кампанії» Finish date 30/03/2013)	82 584,00
7	USETI «Загальнонаціональні опитування про тестування в 2013-2014»	96 000,00
8	IRF #48358 «Сприйняття України і українців у Польщі та Польщі і поляків в Україні»	17 330,00
9	Кошти, які надійшли 2013 року, за пректи, виконані в 2012 році	134 220,00
	Всього	1 619 982,00

Фінансування (грн)

Партнери та донори

Контакти

Юридична адреса:
Київ, вул. Червоноармійська, 92
Адреса: Київ, вул. Гончара 43в, офіс 18
Тел/факс: +38 (044)581-3317, 243-8046
Поштова адреса: А/с В-271, м. Київ, 01001
Email: dif@dif.org.ua
www.dif.org.ua
www.dif-exitpoll.org.ua